EL PAISATGE

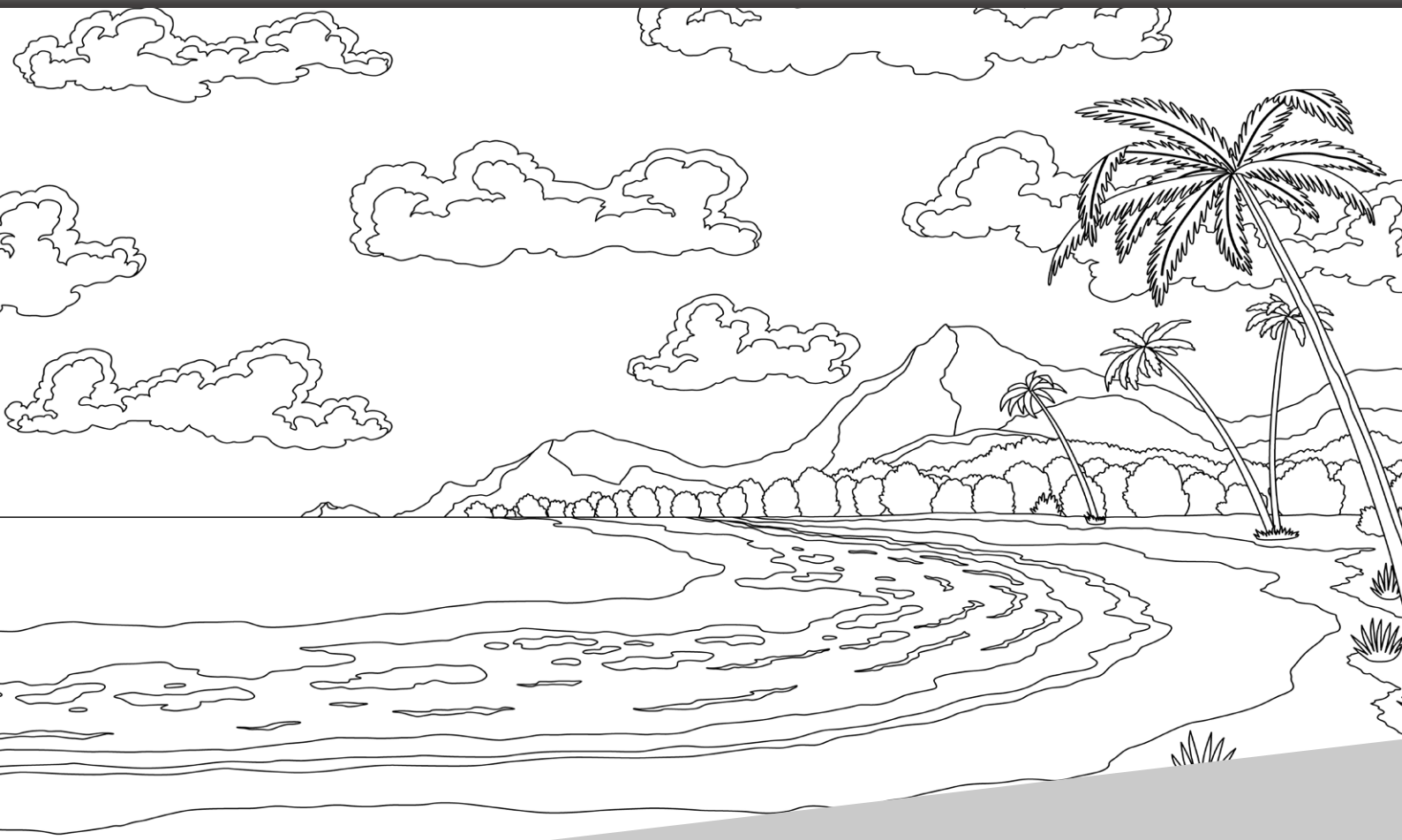

Nom: .....

Data: .....

Curs: .....

EL PAISATGE

Nom: .....

Data: .....

Curs: .....

saviament.com

Continguts

- Fes memòria
- No tots els rius són iguals
  - Els rius de Catalunya
- Els plànols i els mapes
- Les escales
- La llegenda
- Mapes esfèrics?
  - El globus terràqüi
- Els climes del món
- Els climogrames

ACTIVITATS ADAPTADES

MAPES: CATALUNYA FÍSICA I POLÍTICA

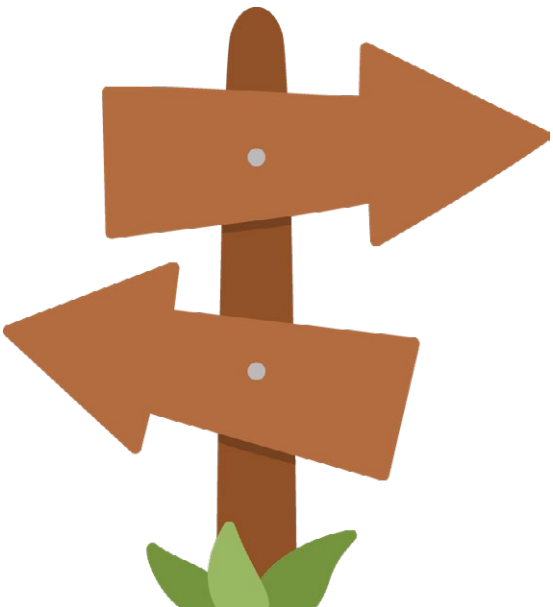

EL PAISATGE

Fes memòria!

Recordes la diferència entre un paisatge natural i un paisatge humanitzat? Classifica aquests paisatges:

Paisatge natural

Paisatge humanitzat

Relaciona:

Elements naturals

Elements humanitzats

Són els que han creat els humans, com per exemple les cases, les carreteres, els fanals...

Són aquells que pertanyen a la natura, com els arbres, les muntanyes, els rius, els animals...

Quina mena de paisatge es pot observar a cada imatge?

Paisatge de muntanya - Paisatge de plana - Paisatge de costa

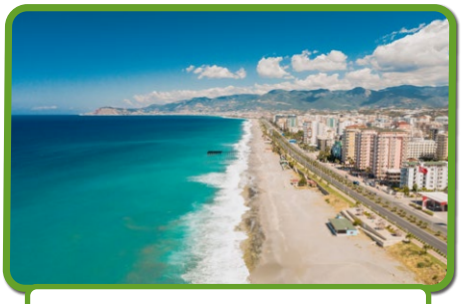

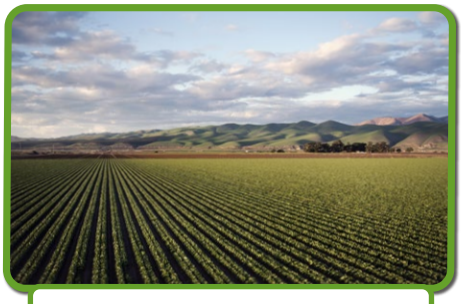

Relaciona cada element del riu amb la seva descripció corresponent:

És el recorregut que fa el riu des del seu naixement fins a la desembocadura.	CABAL
És el terreny enfonsat per on passa el riu.	AFLUENT
És la quantitat d'aigua que porta el riu.	MEANDRES
Són les corbes que fa el riu quan passa per llocs on el terreny és molt pla.	CURS
És un riu que desemboca en un altre riu més gran.	PRESA
A vegades es construeix al mig del curs d'un riu per tal de crear un embassament d'aigua.	LLIT

Recorda les parts del riu i el seu procés de sedimentació:

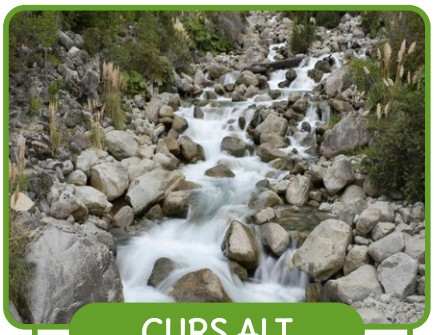

CURS ALT

Degut a la forta pendent de la muntanya l'aigua circula molt de pressa i arranca i arrossega pedres, sorra i altres materials erosionant el terreny.

CURS MITJÀ

Com que el terreny és més pla l'aigua comença a circular amb menys velocitat. En aquest punt el riu ja no erosiona sinó que transporta els materials del curs alt.

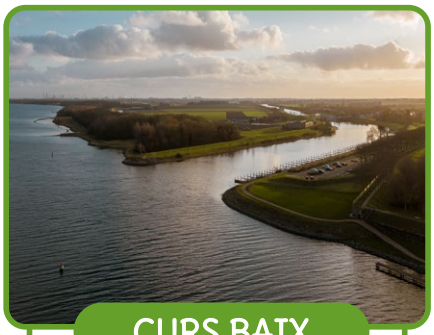

CURS BAIX

Cap al final del riu l'aigua circula molt lentament i per això els materials que transporta es sedimenten al seu pas. A vegades els materials s'acumulen i formen deltes.

EROSIÓ

CURS MITJÀ

TRANSPORT

CURS BAIX

SEDIMENTACIÓ

CURS ALT

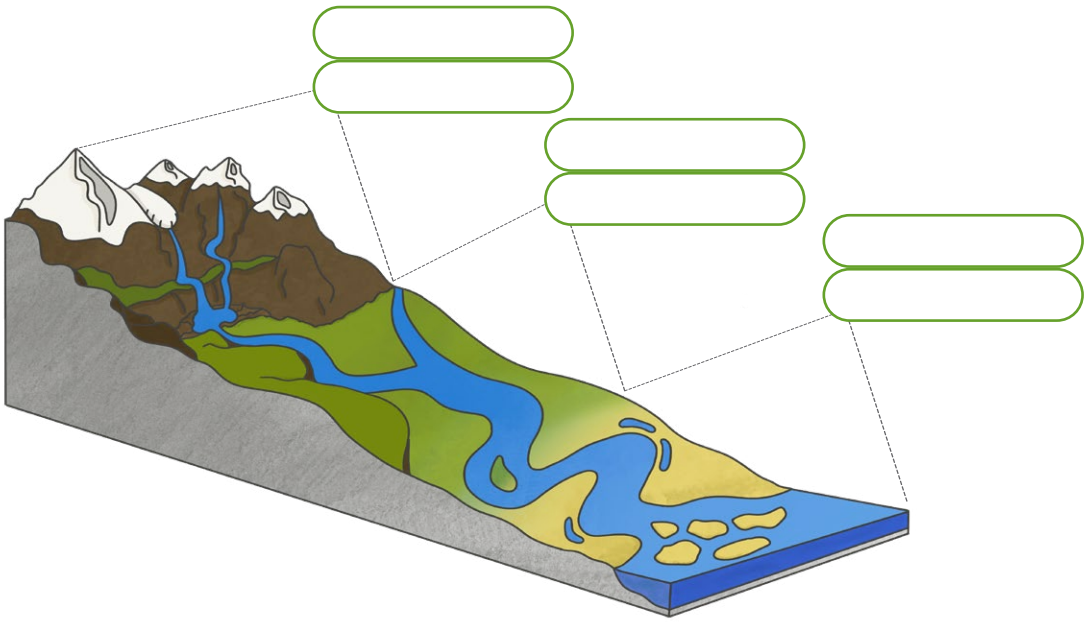

NO TOTS ELS RIUS SÓN IGUALS

Segons les seves característiques, anomenem els rius de diferents maneres:

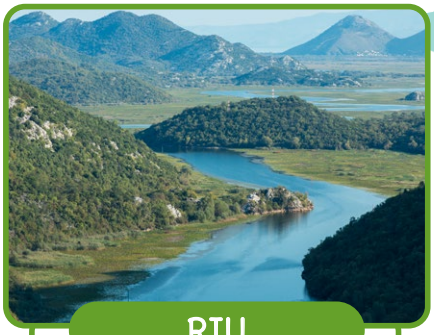

RIU

Els rius porten aigua durant tot l'any i el seu cabal sol ser abundant. Molts tenen trams navegables.

RIEROL

Com el riu, els rierols porten aigua tot l'any, però el seu cabal és escàs. No solen ser navegables.

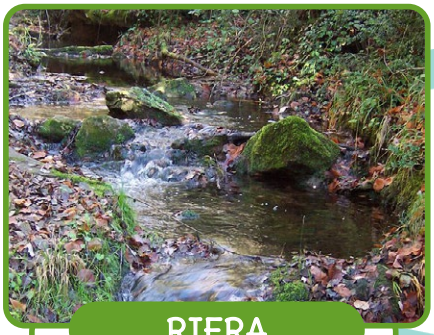

RIERA

Les rieres es diferencien dels rius i rierols perquè durant les èpoques de sequera, com l'estiu, desapareixen (excepte quan plou molt). El seu cabal és variable i depèn de les pluges.

TORRENT

Els torrents es troben a les zones muntanyoses amb molta pendent. El seu caudal és molt irregular: la major part del temps estan gairebé secs, però quan plou sofreixen crescudes violentes amb gran poder d'erosió. Porten molta aigua quan plou i els dies següents.

TAMBÉ HI HA DIFERENTS DESEMBOCADURES

Els rius poden desembocar en altres rius, en llacs o en mars. Segons la forma, poden ser:

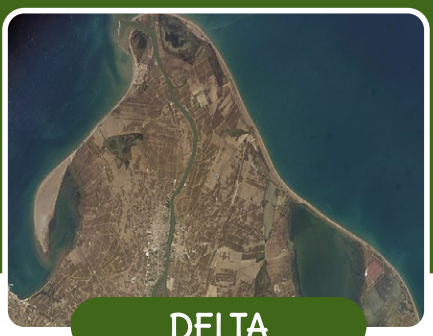

DELTA

Quan el riu diposita molts sediments en la seva desembocadura, es formen els deltes.

Els sediments s'acumulen en una forma triangular que recorda a la lletra "delta" de l'alfabet grec (Δ), d'aquí el seu nom.

ESTUARI

Quan la força del mar no permet l'acumulació de sediments, la desembocadura del riu es converteix en un estuari.

Els estuaris solen ser amples i profunds i en ells s'hi barregen l'aigua dolça del riu i l'aigua salada del mar.

1 Completa aquesta taula sobre els rius:

	CABAL	QUAN CIRCULA?
RIU		
RIEROL		
RIERA		
TORRENT		

2 Explica amb les teves paraules les diferències entre un estuari i un delta:

3 Converteix aquest estuari en un delta:

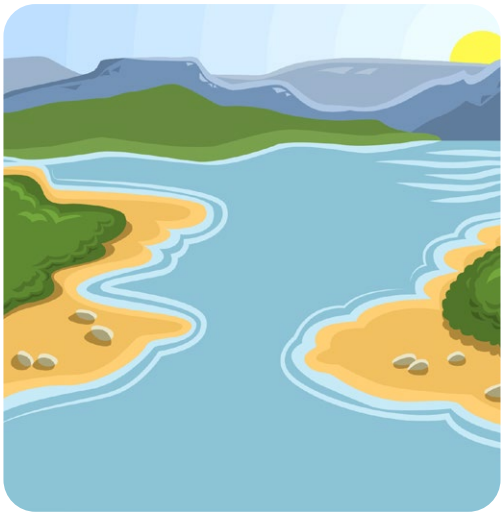

Què li falta a aquest estuari per ser un delta?

4 Corregeix aquestes frases:

En els estuaris s'acumulen els sediments transportats pel riu.

.....

Els rierols tenen un cabal abundant.

.....

Les rieres i torrents porten sempre el mateix cabal d'aigua.

.....

ELS RIUS DE CATALUNYA

Situa els següents rius en el mapa:

Ter
Llobregat
Ebre
Francolí
Segre
Tordera
Garona
Besòs
Fluvià
Noguera Pallaresa
Noguera Ribagorçana
Muga
Foix
Gaià
Anoia
Caderner

Tots els rius de Catalunya desemboquen al mar Mediterrani excepte un. Observa el mapa i esbrina quin.

ELS PLÀNOLS I ELS MAPES

Observa aquestes imatges, són de plànols o de mapes?

Com es diuen aquests elements dels plànols i els mapes?

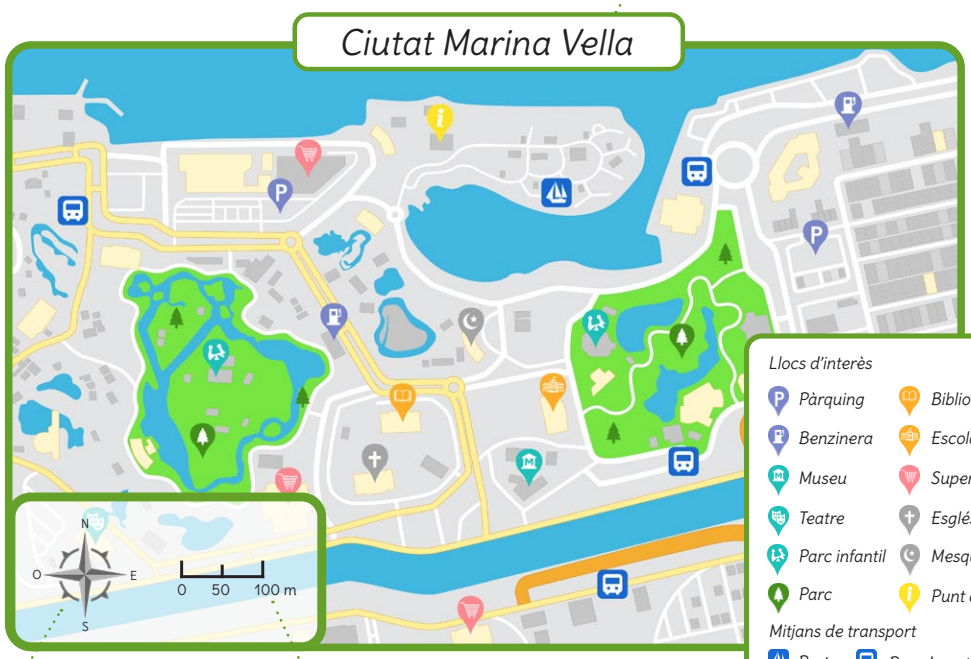

Els punts cardinals s'han esborrat de la brúixola. Pots tornar-los a escriure?

LES ESCALES

L'escala ens serveix per calcular les distàncies reals representades en els plànols o mapes.

Hi ha diferents tipus d'escales:

L'ESCALA GRÀFICA

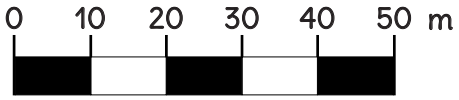

Cada unitat de l'escala (rectangle) equival a una determinada distància en la realitat.

COM FUNCIONA?

1. Amb un regle mesurem la distància del primer rectangle.
2. Si el rectangle mesura 1 cm, vol dir que cada cm del mapa representa 10 m a la vida real.

L'ESCALA NUMÈRICA

Centímetres en el mapa o plànol

$$1 : 100$$

Centímetres reals

Ens indica quantes vegades hauríem d'augmentar (o reduir) el mapa o plànol perquè aquest fos a mida real.

COM FUNCIONA?

1. Mesurem els centímetres en el mapa.
2. Multipliquem la mesura pels centímetres reals.
3. Per fer-ho més còmode, podem convertir els cm a m o km.

TIPUS D'ESCALES NUMÈRIQUES

ESCALA REAL

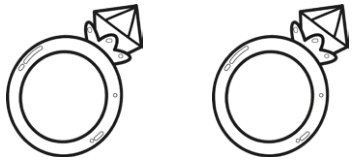

1 : 1

ESCALA DE REDUCCIÓ

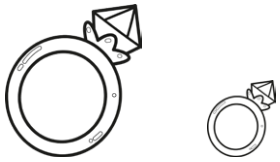

1 : 2

ESCALA D'AMPLIACIÓ

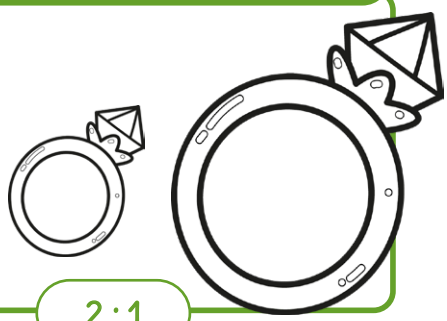

2 : 1

5 Calcula les següents distàncies amb l'ajuda de l'escala del mapa:

Barcelona - València

Madrid - Sevilla

P. de Mallorca - Santiago de C.

6 Escull dues ciutats i calcula la distància entre elles. Fes-ho tres vegades.

..... - .....

..... - .....

..... - .....

7 Quin tipus d'escala apareix en el mapa?

.....

ELS CLIMES DEL MÓN

Al planeta Terra hi trobem una gran diversitat de climes segons la regió geogràfica en la que ens trobem. Però què és exactament el clima?

Quan parlem de clima ens referim a les condicions atmosfèriques pròpies d'una regió a llarg termini.

A gran escala, podem dir que a la Terra hi han 3 franges climàtiques ben diferenciades:

La zona càlida
La zona temperada
La zona freda

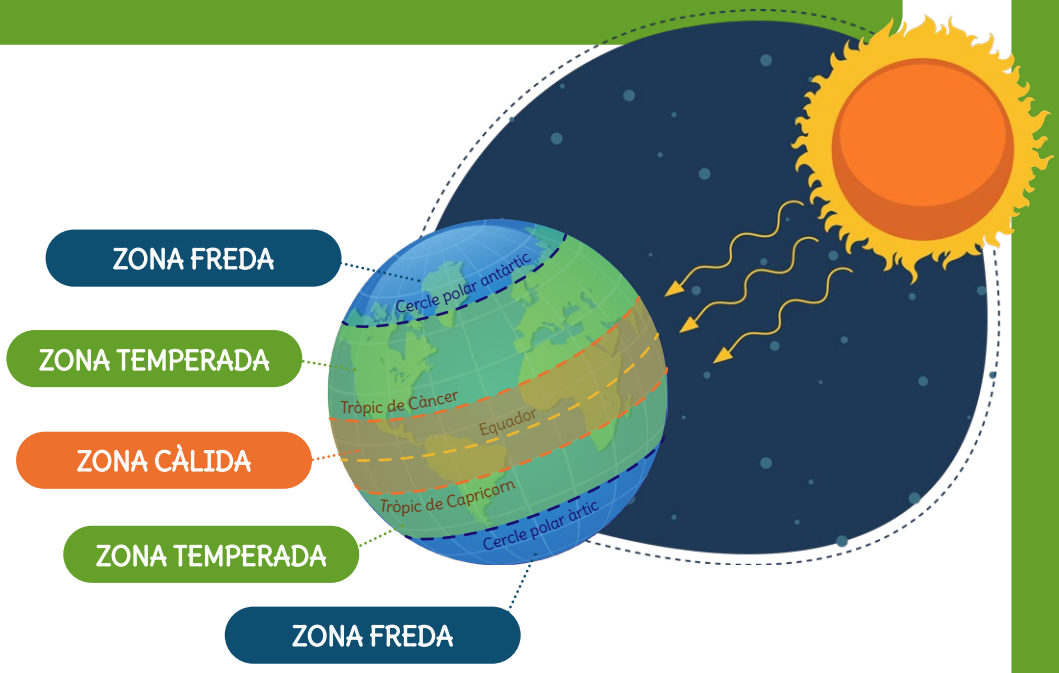

Classifiquem els climes segons diferents factors, com ara les temperatures, les precipitacions i la vegetació predominant de cada lloc.

ZONA CÀLIDA

S'estén des de l'Equador cap al nord i cap al sud fins, aproximadament, al Tròpic de Càncer i al Tròpic de Capricorn.

Alguns dels climes típics de la zona càlida són l'equatorial, el tropical i el desèrtic.

ZONA TEMPERADA

N'hi ha dues. Van des dels Tròpics fins als cercles polars Àrtic i Antàrtic.

En les zones temperades trobem climes com l'oceànic, el continental, el Mediterrani i l'estepari.

ZONA FREDA

N'hi ha dues. Van des dels cercles polars Àrtic i Antàrtic fins als Pols del planeta Terra.

A la zona freda trobem climes com el boreal (també conegut com a subàrtic), el de tundra i el glacial.

Per valorar i decidir quin clima és típic de cada regió, es porten a terme registres de les seves condicions atmosfèriques i de la seva flora durant al menys 30 anys!

Tot i que sovint fem servir els Tròpics i els Cercles Polars per separar les principals franges climàtiques, cal que tinguis en compte que són fronteres orientatives. Observa com d'irregulars poden ser:

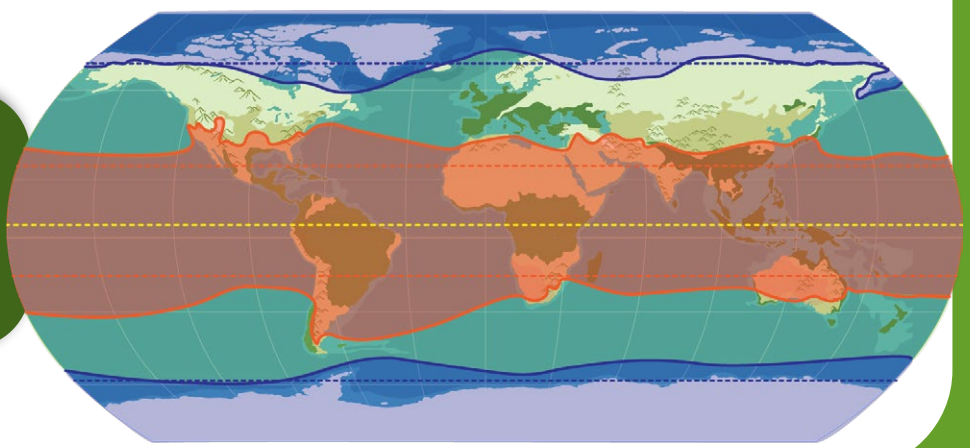

ZONA CÀLIDA

A la zona càlida de la Terra les temperatures solen ser càlides i acostumen a variar poc. Alguns dels climes típics d'aquesta zona són l'equatorial, el tropical el de sabana i el desèrtic.

En aquests llocs no hi ha estacions com la primavera, l'estiu, la tardor i l'hivern. En canvi, hi ha estacions humides (o pluvials) i seques.

A les regions amb climes equatorials, tropicals i de sabana hi sol ploure amb abundància, especialment durant les èpoques fluvials. En canvi, a les zones amb climes desèrtics l'aigua hi escasseja molt.

Per això, a les zones equatorials i tropicals trobem selves amb vegetació molt abundant i variada. En canvi, als deserts la vegetació és escassa i s'ha hagut d'adaptar a la sequera.

ZONA TEMPERADA

En les zones temperades trobem climes com l'oceànic, el continental, el mediterrani i l'estepari.

En aquesta zona, a diferència de a la càlida, sí que hi ha estacions (primavera, estiu, tardor i hivern), i per tant, les condicions climàtiques van variant al llarg de l'any.

En les zones amb els climes oceànic i mediterrànic les temperatures solen ser suaus i en general varien poc al llarg de l'any, en canvi en les zones continentals i estepàries poden variar força entre l'estiu i l'hivern.

En general hi ha èpoques amb més pluja i menys, depenent de l'estació de l'any, tret de les zones oceàniques, on sol ploure al llarg de tot l'any.

La vegetació varia molt en funció de la regió. S'hi poden trobar arbres de fulla perenne i arbres caducifolis, així com tota mena d'arbustos i herbes.

ZONA FREDA

La zona freda de la Terra es caracteritza per temperatures molt baixes i precipitacions que sovint són en forma de neu. En aquesta zona trobem climes com el boreal (o subàrtic), la tundra (o alpí) i el glacial.

A la zona boreal hi trobem abundants boscos de coníferes com els avets i els pins, però a mesura que ens acostem als pols la vegetació comença a ser molt escassa. Degut a les condicions climàtiques tant extremes, a la tundra pràcticament no hi ha arbres, només herbes i petits arbustos. En els pols les condicions climàtiques són encara més inhòspites i la vegetació és molt limitada i fins i tot nul·la.

A les zones boreals encara es poden percebre les quatre estacions, però a les zones glacials i de tundra només hi ha dues estacions: estiu i hivern. A la tundra els dies són molt curts durant l'hivern i una mica més llargs durant l'estiu. A les regions polars, en canvi, s'hi experimenten els estius polars, durant els quals la regió està contínuament il·luminada, i els hiverns polars, durant els quals la regió està contínuament a les fosques.

16 Classifica els climes segons la zona climàtica a la qual pertanyen:

polar - tropical - continental - oceànic - estepari - boreal
equatorial - de sabana - tundra - desèrtic - mediterrani

ZONA CÀLIDA	ZONA TEMPERADA	ZONA FREDA

17 A quina zona climàtica es troba el poble o ciutat on vius?

Quin clima és característic del lloc on vius?

Descriu amb les teves paraules com és el clima de la teva regió:

ESTIUS	PRECIPITACIONS
HIVERNS	**VEGETACIÓ**

18 Digues si les següents afirmacions són certes o falses:

A totes les zones del món hi ha quatre estacions.	
Les selves són típiques de la zona freda.	
A les zones amb clima desèrtic hi escasseja l'aigua.	
El clima mediterrani és suau i varia poc al llarg de l'any.	
Als pols només hi ha estiu i hivern.	
A la tundra hi ha abundància de vegetació, especialment arbres.	
A la zona temperada les pluges varien al llarg de les estacions.	

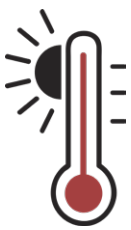

EL PAISATGE

ACTIVITATS ADAPTADES

EL PAISATGE

Fes memòria!

Recordes la diferència entre un paisatge natural i un paisatge humanitzat?
Classifica aquests paisatges:

Paisatge natural

Paisatge humanitzat

Relaciona:

Elements naturals

Elements humanitzats

Quina mena de paisatge es pot observar a cada imatge?

Paisatge de muntanya - Paisatge de plana - Paisatge de costa

Relaciona cada element del riu amb la seva descripció corresponent:

Recorregut que fa el riu des del seu naixement fins a la desembocadura.	CABAL
Terreny enfonsat per on passa el riu.	AFLUENT
Quantitat d'aigua que porta el riu.	MEANDRES
Corbes que fa el riu.	CURS
Un riu desemboca en un altre riu més gran.	LLIT

Recorda les parts del riu i el seu procés de sedimentació:

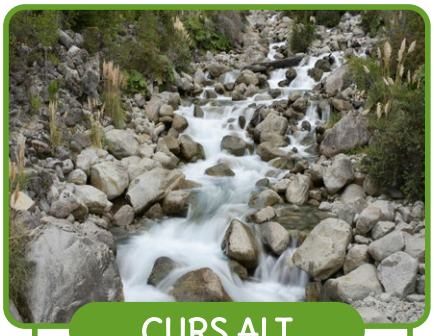

CURS ALT

Degut a la forta pendent de la muntanya l'aigua circula molt de pressa i arranca i arrossega pedres, sorra i altres materials erosionant el terreny.

CURS MITJÀ

Com que el terreny és més pla l'aigua comença a circular amb menys velocitat. En aquest punt el riu ja no erosiona sinó que transporta els materials del curs alt.

CURS BAIX

Cap al final del riu l'aigua circula molt lentament i per això els materials que transporta es sedimenten al seu pas. A vegades els materials s'acumulen i formen deltes.

CURS MITJÀ

CURS BAIX

CURS ALT

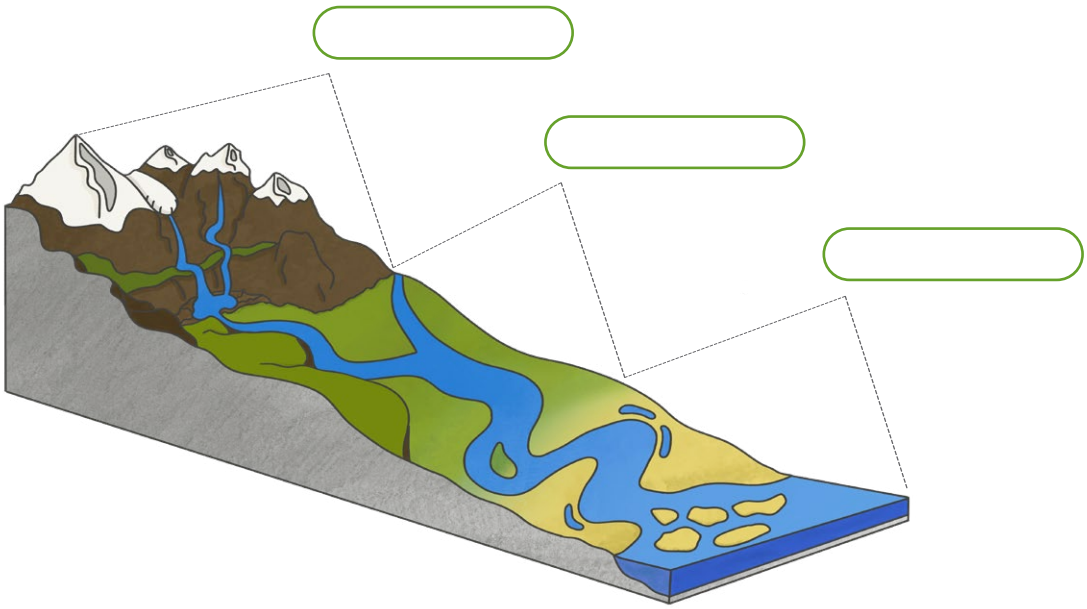

1 Completa aquesta taula sobre els rius:

	CABAL	QUAN CIRCULA?
RIU		Tot l'any
RIEROL		
RIERA	Variable, depèn de les pluges	
TORRENT		Quan plou i els dies següents

2 Sabries dir la diferència entre un estuari i un delta?

ESTUARI	Desembocadura del riu amb molts sediments.
DELTA	Desembocadura del riu sense sediments.

3 Converteix aquest estuari en un delta:

4 Digues si aquestes frases són certes o falses:

- ◯ En els estuaris s'acumulen els sediments transportats pel riu.
- ◯ Els rierols tenen un cabal escàs.
- ◯ Les rieres i torrents porten sempre el mateix cabal d'aigua.

ELS RIUS DE CATALUNYA

Situa els següents rius en el mapa:

Ter
Llobregat
Ebre
Francolí
Segre
Tordera
Garona

savianment.com

ELS PLÀNOLS I ELS MAPES

Observa aquestes imatges, són de plànols o de mapes?

Com es diuen aquests elements dels plànols i els mapes?

Llegenda - Rosa dels vents - Títol - Escala

Els punts cardinals s'han esborrat de la brúixola. Pots tornar-los a escriure?

Nord	N
Nord-est	NE
Nord-oest	NO
Sud	S
Sud-est	SE
Sud-oest	SO
Est	E
Oest	O

5 Calcula les següents distàncies amb l'ajuda de l'escala del mapa:

Barcelona - València

Madrid - Sevilla

P. de Mallorca - Santiago de C.

6 Escull dues ciutats i calcula la distància entre elles. Fes-ho dues vegades.

..... - .....

..... - .....

7 Quin tipus d'escala apareix en el mapa?

ESCALA GRÀFICA

ESCALA NUMÈRICA

16 Classifica els climes segons la zona climàtica a la qual pertanyen:

polar - tropical - continental - oceànic - boreal - desèrtic - mediterrani

ZONA CÀLIDA	ZONA TEMPERADA	ZONA FREDA

17 A quina zona climàtica es troba el poble o ciutat on vius?

ZONA CÀLIDA ☐ ZONA TEMPERADA ☐ ZONA FREDA ☐

Quin clima és característic del lloc on vius?

Com és el clima de la teva regió?

ESTIUS

Calorosos ☐ Frescs ☐
Suaus ☐ Freds ☐

HIVERNS

Calorosos ☐ Frescs ☐
Suaus ☐ Freds ☐

PRECIPITACIONS

Abundants ☐ Tot l'any ☐
Moderades ☐ Estacionals ☐
Escasses ☐

18 Digues si les següents afirmacions són certes o falses:

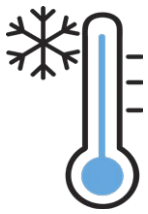

A totes les zones del món hi ha quatre estacions.	
Les selves són típiques de la zona freda.	
A les zones amb clima desèrtic hi escasseja l'aigua.	
Als pols només hi ha estiu i hivern.	
A la tundra hi ha abundància de vegetació, especialment arbres.	

EL PAISATGE

CATALUNYA
FÍSICA I POLÍTICA

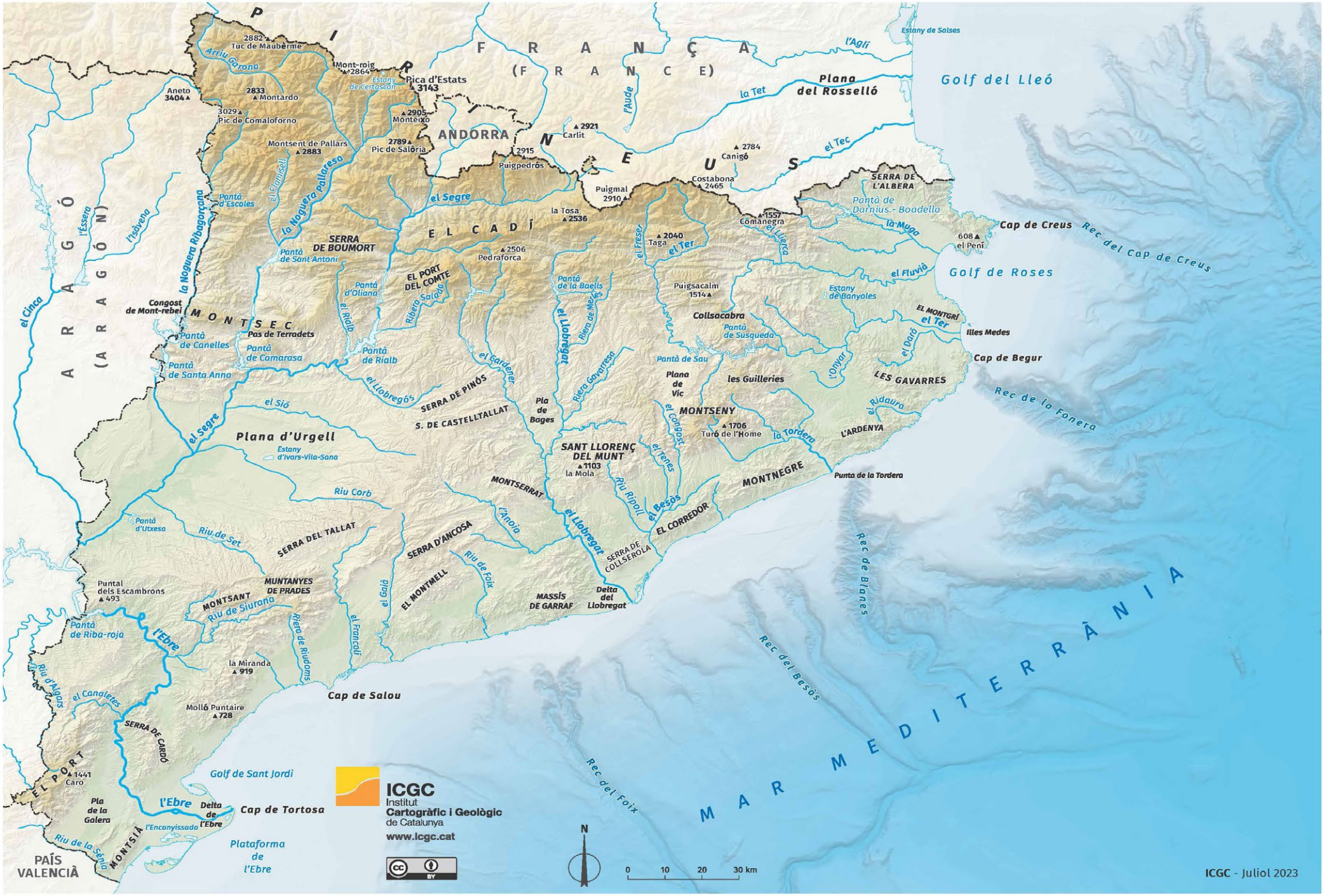

saviament.com

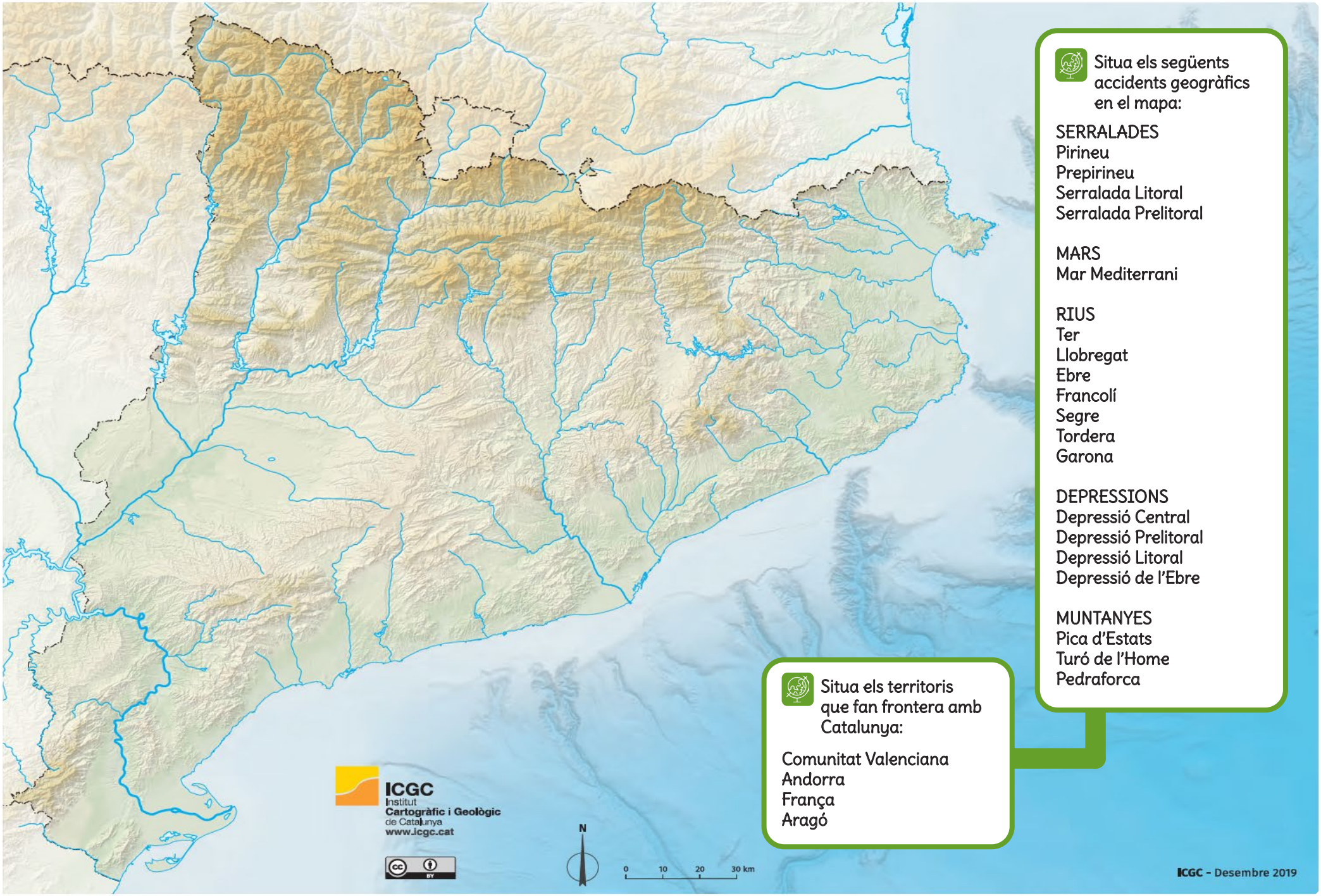

Situa els següents accidents geogràfics en el mapa:

SERRALADES
Pirineu
Prepirineu
Serralada Litoral
Serralada Prelitoral

MARS
Mar Mediterrani

RIUS
Ter
Llobregat
Ebre
Francolí
Segre
Tordera
Garona

DEPRESSIONS
Depressió Central
Depressió Prelitoral
Depressió Litoral
Depressió de l'Ebre

MUNTANYES
Pica d'Estats
Turó de l'Home
Pedraforca

Situa els territoris que fan frontera amb Catalunya:

Comunitat Valenciana
Andorra
França
Aragó

saviament.com

VAL D'ARAN
Vielha
F R A N Ç A
(F R A N C E)
PALLARS SOBIRÀ
ANDORRA
ALTA RIBAGORÇA
el Pont de Suert
Sort
la Seu d'Urgell
Puigcerdà
CERDANYA
ALT URGELL
RIPOLLÈS
ALT EMPORDÀ
Figueres
Ripoll
GARROTXA
Olot
PLA DE L'ESTANY
Banyoles
PALLARS JUSSÀ
Tremp
BERGUEDÀ
Berga
SOLSONÈS
Solsona
Prats de Lluçanès
LLUÇANÈS
OSONA
Vic
GIRONÈS
Girona
la Bisbal d'Empordà
BAIX EMPORDÀ
Santa Coloma de Farners
SELVA
NOGUERA
Balaguer
BAGES
Manresa
Moià
MOIANÈS
SEGARRA
Cervera
PLA D'URGELL
Mollerussa
Tàrrega
URGELL
Lleida
SEGRIÀ
ANOIA
Igualada
VALLÈS ORIENTAL
Granollers
VALLÈS OCCIDENTAL
Terrassa
Sabadell
MARESME
Mataró
les Borges Blanques
GARRIGUES
CONCA DE BARBERÀ
Montblanc
ALT CAMP
ALT PENEDÈS
Vilafranca del Penedès
Sant Feliu de Llobregat
BAIX LLOBREGAT
BARCELONÈS
Barcelona
Valls
BAIX PENEDÈS
el Vendrell
GARRAF
Vilanova i la Geltrú
RIBERA D'EBRE
PRIORAT
Falset
BAIX CAMP
Reus
TARRAGONÈS
Tarragona
TERRA ALTA
Gandesa
Móra d'Ebre
BAIX EBRE
Tortosa
Amposta
MONTSIÀ
PAÍS VALENCIÀ
A R A G Ó
(A R A G Ó N)
M A R M E D I T E R R À N I A
ICGC
Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
www.icgc.cat
N
0 10 20 30 km
ICGC - Juliol 2023

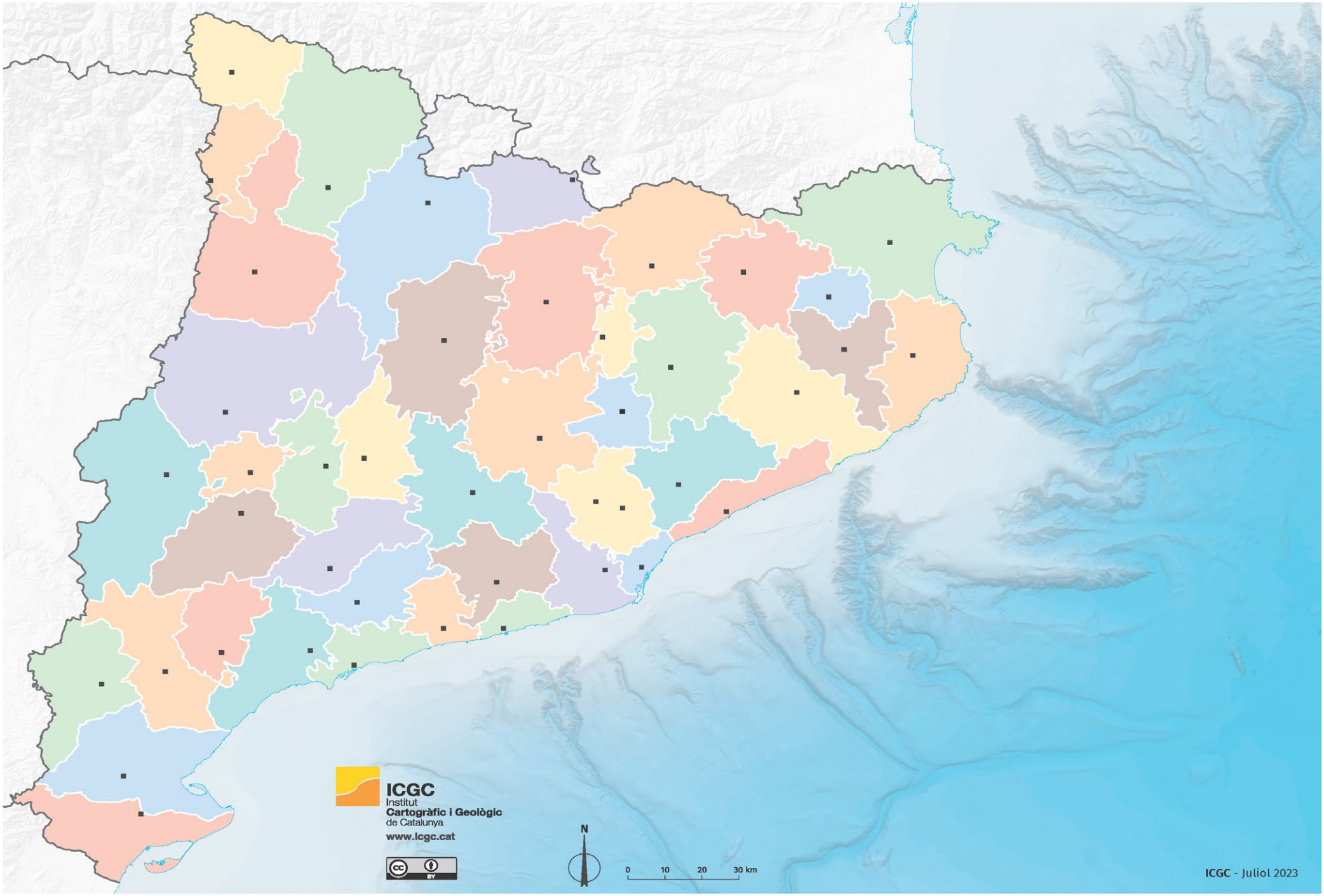
ICGC
Institut
Cartogràfic i Geològic
de Catalunya
www.icgc.cat
N
0 10 20 30 km
ICGC - Juliol 2023

EL PAISATGE

ACTIVITATS +

saviament.com

Continguts

A continuació trobareu un recull de fitxes complementàries pel dossier "El paisatge" de Cicle Superior.

Aquestes fitxes poden servir per treballar més a fons algun dels apartats o bé com a tasques extra per a l'alumnat més ràpid i/o avançat.

Activitats de medi:
- Els rius d'Espanya i Europa
- Els climes del món (La classificació de Köppen)

Activitats de llengua:
- Sopa de lletres
- Comprensió lectora: Són acurats els mapes?

Activitats de matemàtiques:
- Registres de precipitacions
- Registres de temperatures

Activitats artístiques:
- Plànols i llegendes
- Dibuixa els paisatges dels climes

ELS RIUS D'ESPANYA

Situa els següents rius en el mapa:

Miño
Ebre
Guadalquivir
Tajo
Duero
Guadiana
Xúquer

Autor: Dirección General del Instituto Geográfico Nacional
Editor: Centro Nacional de Información Geográfica
General Ibáñez de Ibero, 3 28003 MADRID
Tel. +34 91 597 95 14
http://www.ign.es E-mail: consulta@cnig.es

Catálogo de publicaciones de la Administración General del Estado
http://publicacionesoficiales.boe.es
NIPO papel: 790-20-024-9

Mapa mudo Físico de España 2022 CC-BY 4.0 centrodedescargas.cnig.es

ELS RIUS D'EUROPA

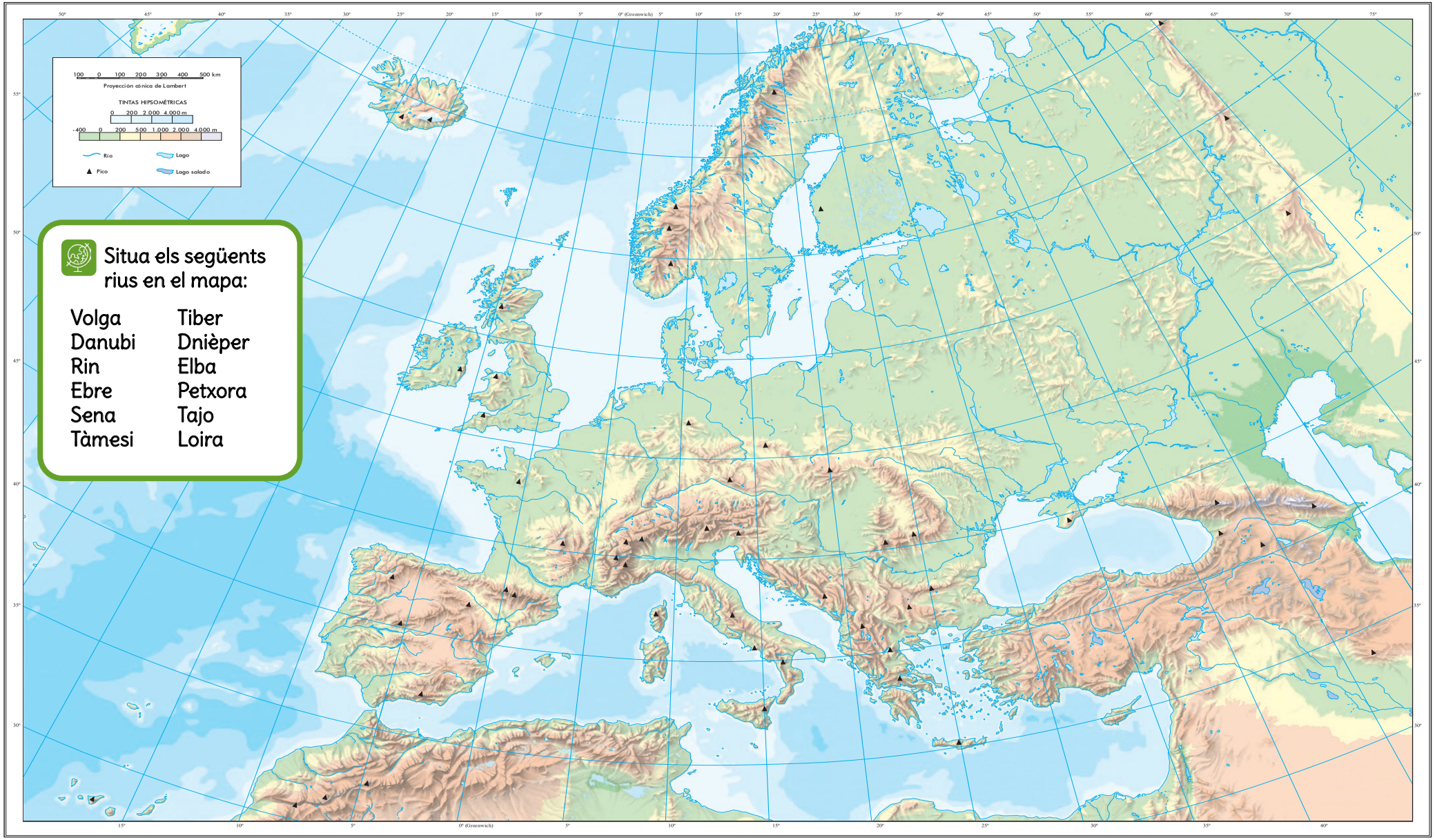

Situa els següents rius en el mapa:

Volga	Tiber
Danubi	Dnièper
Rin	Elba
Ebre	Petxora
Sena	Tajo
Tàmesi	Loira

Autor: Dirección General del Instituto Geográfico Nacional
Editor: Centro Nacional de Información Geográfica
General Ibáñez de Ibero, 3. 28003 MADRID
Tel. +34 91 597 95 14
http://www.ign.es E-mail: consulta@cnig.es

GOBIERNO DE ESPAÑA · MINISTERIO DE TRANSPORTES, MOVILIDAD Y AGENDA URBANA · INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL

Catálogo de publicaciones de la Administración General del Estado
http://publicacionesoficiales.boe.es
NIPO papel: 798-20-024-9

Mapa mudo Físico de España 2022 CC-BY 4.0 centrodedescargas.cnig.es

ELS CLIMES DEL MÓN

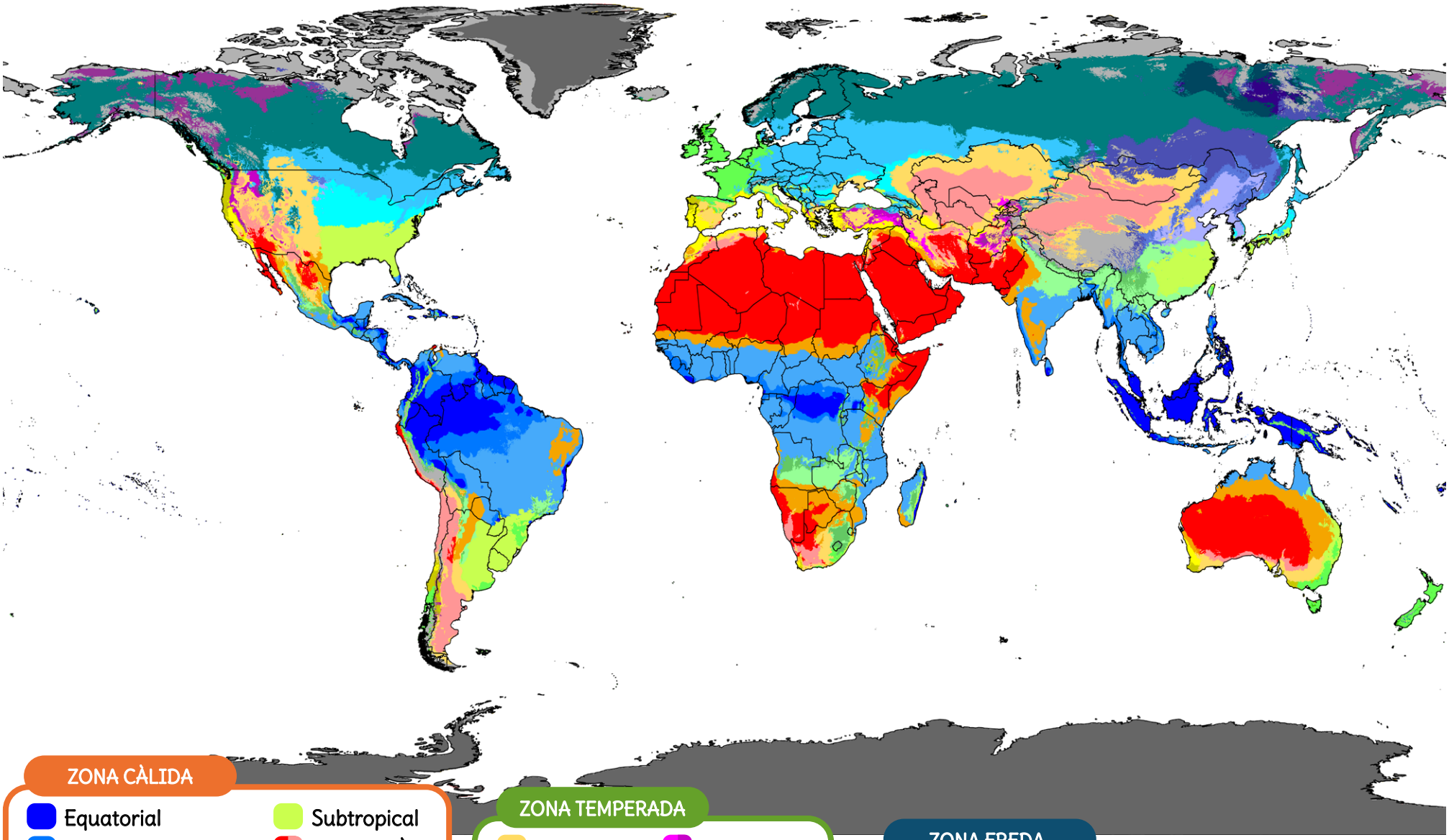

ZONA CÀLIDA

- Equatorial
- Tropical
- De sabana
- Tropical de muntanya
- Subtropical
- Desèrtic/Àrid
- Semiàrid

ZONA TEMPERADA

- Estepari
- Mediterrani
- Oceànic
- Continental

ZONA FREDA

- Tundra/Alpí
- Glacial
- Boreal (subàrtic)

Classificació climàtica de Köppen

CC BY - Beck, H.E., Zimmermann, N. E., McVicar, T. R., Vergopolan, N., Berg, A., & Wood, E. F.

ELS CLIMES DEL MÓN

Com seran en el futur?

ACTUALITAT

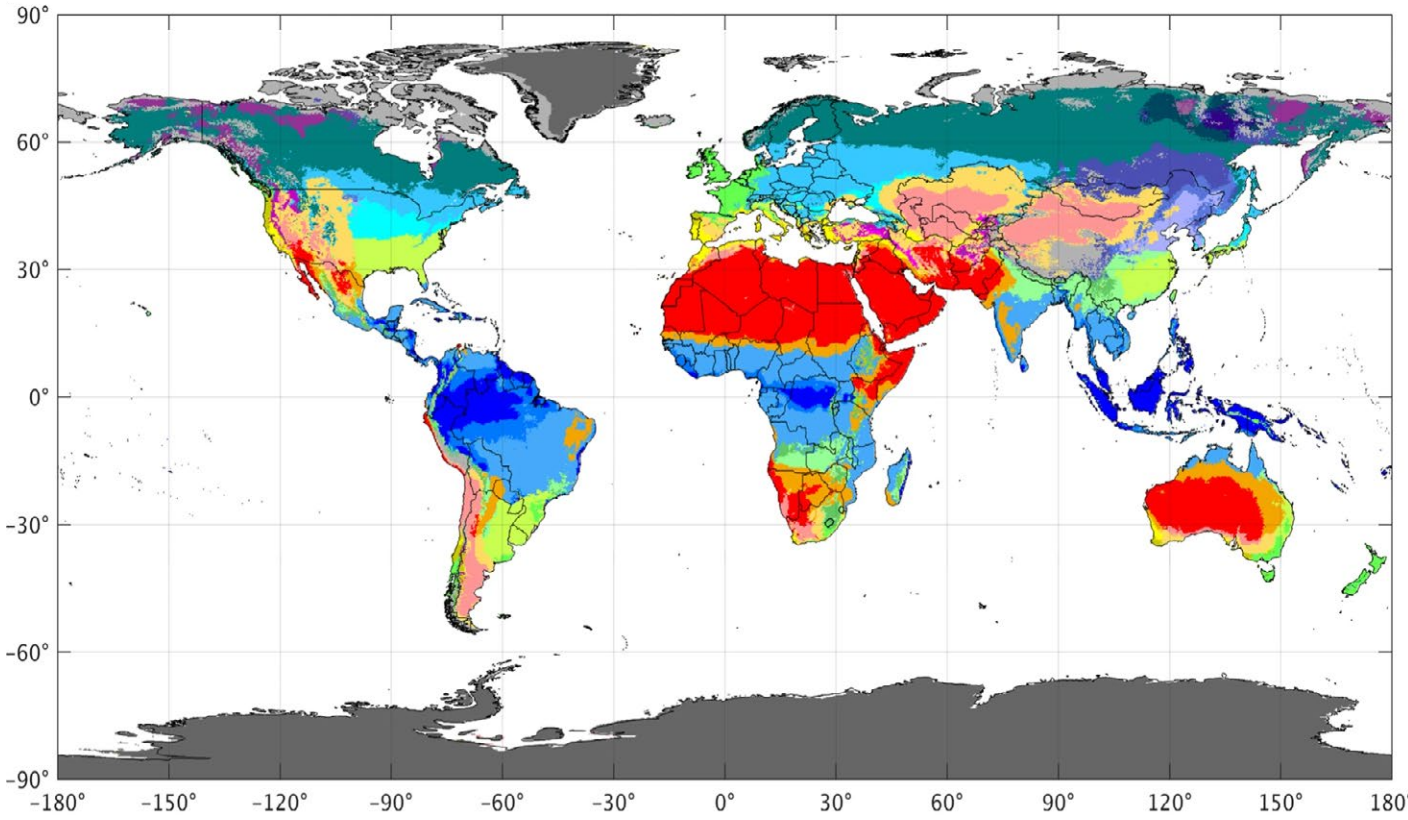

ANY 2071-2100

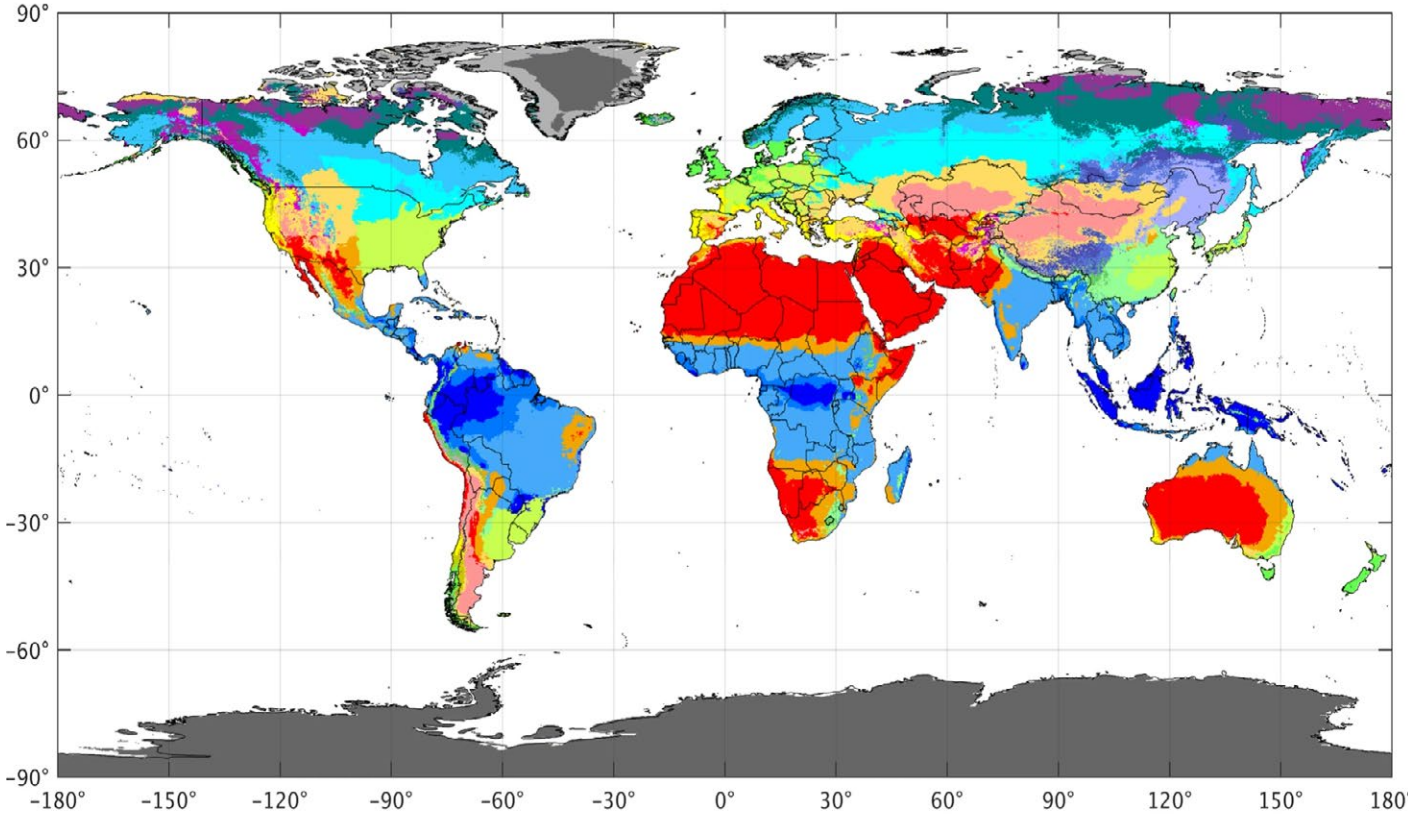

Classificació climàtica de Köppen - CC BY - Beck, H.E., Zimmermann, N. E., McVicar, T. R., Vergopolan, N., Berg, A., & Wood, E. F.

ZONA CÀLIDA

- Equatorial
- Tropical
- De sabana
- Tropical de muntanya
- Subtropical
- Desèrtic/Àrid
- Semiàrid

ZONA TEMPERADA

- Estepari
- Mediterrani
- Oceànic
- Continental

ZONA FREDA

- Tundra/Alpí
- Glacial
- Boreal (subàrtic)

EL PAISATGE

Nom: .....
Data: .....

ELS CLIMES DEL MÓN

- A quins continents es troben els deserts més grans?

- On hem d'anar per trobar el clima glacial?

- Quins climes hi ha a Espanya?

- El clima mediterrani és exclusiu de la conca del mar Mediterrani?

- Compara el mapa actual amb el del futur i enumera tres canvis que hagis pogut observar:

- A què creus que seran deguts aquests canvis? N'has sentit a parlar?

EL PAISATGE

Nom: .....

Data: .....

Busca les paraules a la sopa de lletres.

O	L	C	B	P	V	O	G	L	E	P	T	F	C
S	M	Z	R	S	X	D	F	J	G	C	R	V	K
L	E	D	P	O	L	A	R	K	S	W	O	B	O
J	D	C	K	C	I	V	P	S	J	D	P	L	S
B	I	H	D	E	S	E	R	T	I	C	I	I	P
L	T	B	S	A	R	F	C	U	N	Z	C	B	F
K	E	C	V	N	L	W	O	N	H	F	A	G	K
M	R	S	P	I	B	S	T	D	I	M	L	B	J
J	R	N	C	C	P	C	D	R	G	S	N	O	H
O	A	I	F	O	C	U	K	A	T	J	S	R	L
S	N	B	R	V	N	D	O	K	X	I	R	E	P
L	I	G	J	S	D	T	S	H	C	M	B	A	D
G	S	C	O	N	T	I	N	E	N	T	A	L	C
P	C	D	F	C	P	Z	I	W	V	U	O	F	L

- ☐ BOREAL
- ☐ TUNDRA
- ☐ OCEÀNIC
- ☐ DESÈRTIC
- ☐ TROPICAL
- ☐ CONTINENTAL
- ☐ MEDITERRANI
- ☐ POLAR

EL PAISATGE

Sopa de lletres: solucions.

F	G	J	M	Q	U	I	S	M	D	T	S	U	A
T	H	D	X	B	K	M	C	A	C	V	G	X	T
U	Z	X	M	U	T	Y	B	P	S	M	L	F	J
J	V	M	E	R	I	D	I	A	T	H	O	M	G
S	T	D	S	G	S	Q	L	V	J	D	B	I	S
I	I	F	C	L	G	M	O	I	M	C	U	T	I
M	L	S	A	T	D	A	U	M	G	L	S	Q	R
H	U	M	L	W	J	O	V	Q	D	I	U	B	I
A	K	B	A	C	T	H	K	M	O	M	F	X	U
U	D	C	T	Z	U	O	G	O	S	A	I	M	Z
Q	P	A	R	A	L	L	E	L	J	O	C	G	S
G	V	X	S	W	G	D	P	W	B	M	X	L	D
K	L	L	E	G	E	N	D	A	M	T	Z	F	J
I	Q	I	B	A	T	S	Y	M	O	U	V	A	H

- MAPA
- LLEGENDA
- ESCALA
- RIU

- MERIDIÀ
- PARAL·LEL
- GLOBUS
- CLIMA

O	L	C	B	P	V	O	G	L	E	P	T	F	C
S	M	Z	R	S	X	D	F	J	G	C	R	V	K
L	E	D	P	O	L	A	R	K	S	W	O	B	O
J	D	C	K	C	I	V	P	S	J	D	P	L	S
B	I	H	D	E	S	E	R	T	I	C	I	I	P
L	T	B	S	A	R	F	C	U	N	Z	C	B	F
K	E	C	V	N	L	W	O	N	H	F	A	G	K
M	R	S	P	I	B	S	T	D	I	M	L	B	J
J	R	N	C	C	P	C	D	R	G	S	N	O	H
O	A	I	F	O	C	U	K	A	T	J	S	R	L
S	N	B	R	V	N	D	O	K	X	I	R	E	P
L	I	G	J	S	D	T	S	H	C	M	B	A	D
G	S	C	O	N	T	I	N	E	N	T	A	L	C
P	C	D	F	C	P	Z	I	W	V	U	O	F	L

- BOREAL
- TUNDRA
- OCEÀNIC
- DESÈRTIC

- TROPICAL
- CONTINENTAL
- MEDITERRANI
- POLAR

EL PAISATGE

Nom: .....

Data: .....

Observa els gràfics amb els registres de les precipitacions que van caure a Girona durant els anys 2010 i 2022:

REGISTRE DE PRECIPITACIONS A GIRONA DURANT EL 2010

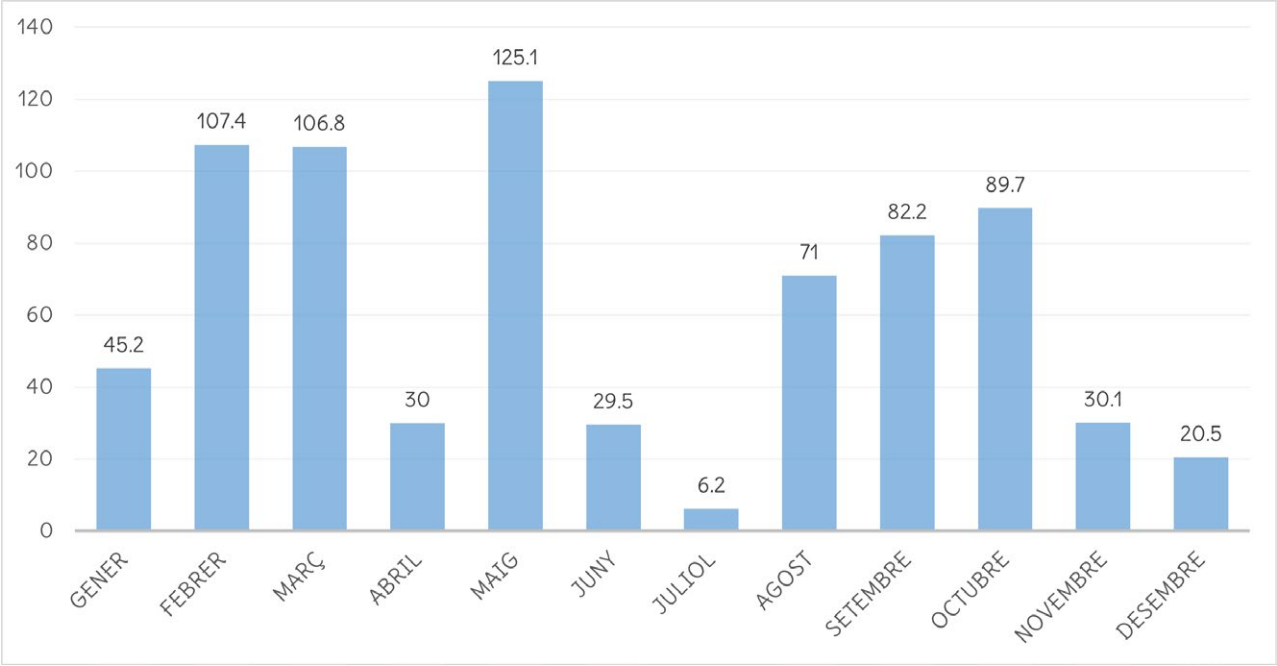

REGISTRE DE PRECIPITACIONS A GIRONA DURANT EL 2022

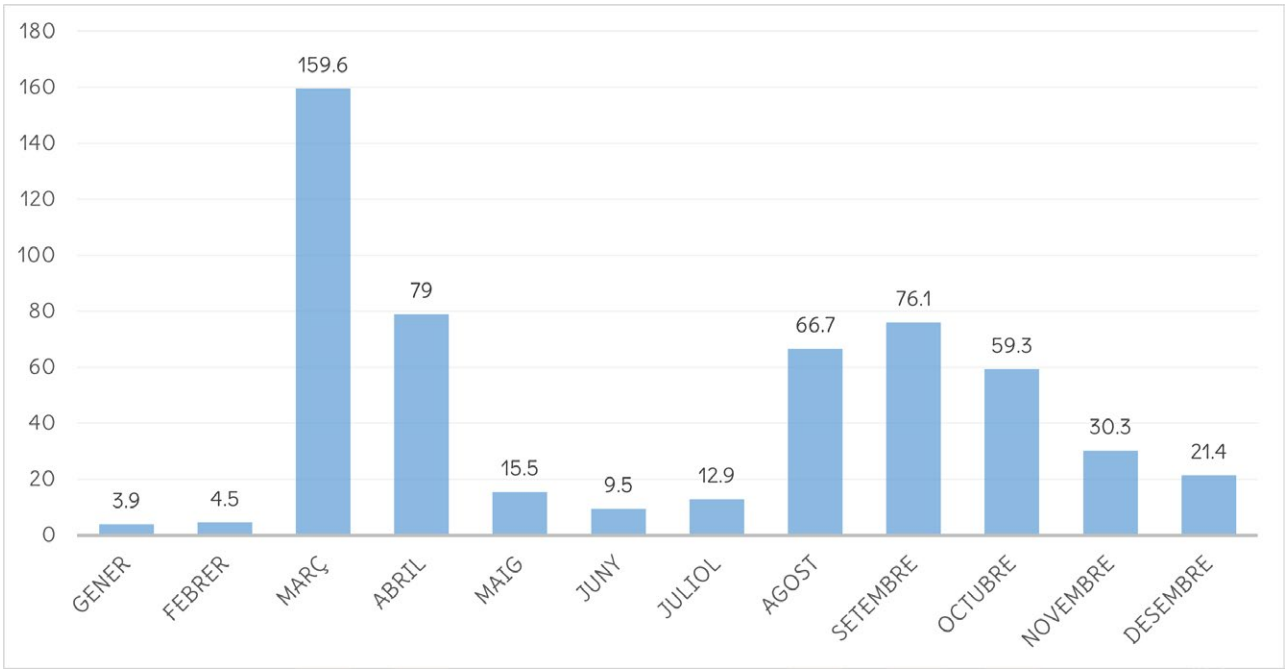

- Quin va ser el total de precipitacions de cada any?

2010

2022

- A quin any hi varen haver més precipitacions? Quina va ser la diferència?

- Quins van ser els mesos amb més precipitacions de cada any?

2010

2022

- Durant quina estació van haver-hi més precipitacions en total cada any?

2010

2022

- Ordena els mesos de cada any segons la quantitat de precipitacions:

2010

2022

- Quines conclusions pots extreure comparant les dues gràfiques?

EL PAISATGE

Nom: .....

Data: .....

Retalla i enganxa els punts d'interès que vulguis i fes-ne la llegenda:

EL PAISATGE

Nom: ..... Data: .....

Completa el dibuix de la ciutat, retalla i enganxa els punts d'interès que vulguis i fes-ne la llegenda:

saviamenti.com

EL PAISATGE

RACONS

saviament.com

Continguts

Aquests materials estan pensats per a ser presentats a l'aula com a racons o activitats complementàries que els alumnes podran treballar de manera autònoma.

Racó de medi:
- Continents i oceans del món
- Els climes

Racó de llengua:
- Dictats
- Lectures: el canvi climàtic

Racó de matemàtiques:
- Escales i distàncies
- Troba les 10 diferències

Racó artístic:
- Corbes de nivell
- Cartells contra el canvi climàtic

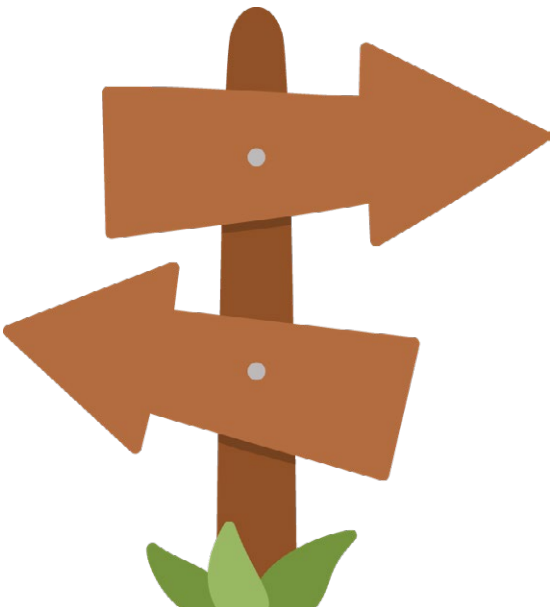

RACÓ DE MEDI: Continents i oceans del món

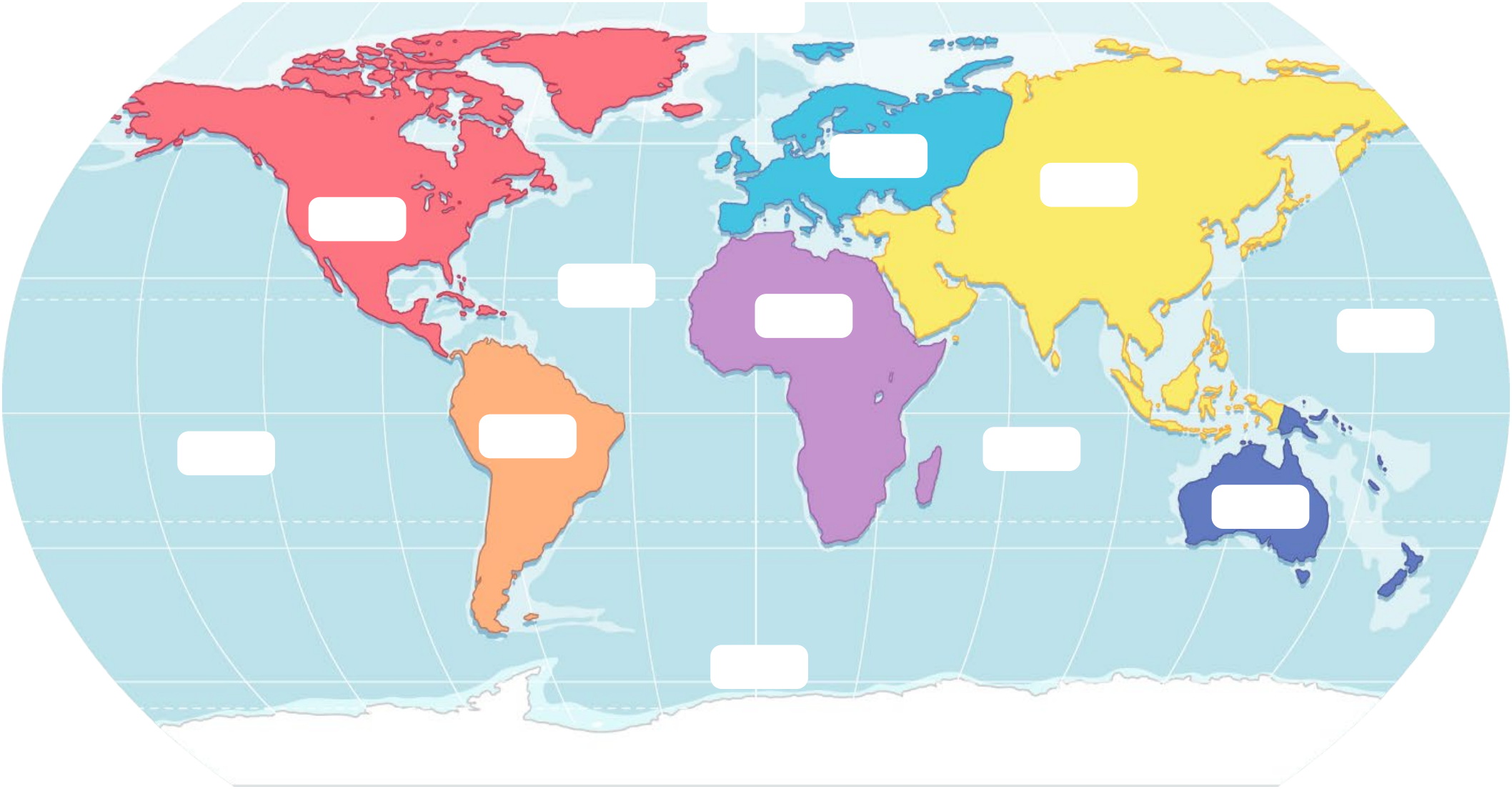

EUROPA	OCEANIA	OCEÀ PACÍFIC	OCEÀ PACÍFIC
ÀSIA	AMÈRICA DEL NORD	OCEÀ ATLÀNTIC	OCEÀ ÍNDIC
ÀFRICA	AMÈRICA DEL SUD	OCEÀ GLACIAL ÀRTIC	OCEÀ GLACIAL ANTÀRTIC

Com funciona?

L'alumnat ha de col·locar les etiquetes al lloc corresponent. Poden repassar amb les targetes de la pàgina següent.

Retalla i plastifica les targetes, el mapa del món i les seves etiquetes. Posa velcro als forats blancs i a les etiquetes.

RACÓ DE MEDI: Continents i oceans del món

EL MÓN

EL MÓN

EL MÓN

RACÓ DE LLENGUA: Dictats

Com funciona?
L'alumnat fa dictats en parelles.

Retalla i plastifica les targetes de dictat. Imprimeix un full de dictat per alumne/a.

Dictat A

El paisatge Dictats

Els rius poden desembocar en altres rius, en llacs o en mars. Segons la forma, poden ser deltes o estuaris:

Quan el riu diposita molts sediments en la seva desembocadura, es formen els deltes. Quan la força del mar no permet l'acumulació de sediments, la desembocadura del riu es converteix en un estuari.

saviament.com

Dictat B

El paisatge Dictats

L'escala ens serveix per calcular les distàncies reals representades en els plànols o mapes. Hi ha diferents tipus d'escales, com la gràfica i la numèrica.

En els mapes i plànols es fan servir símbols per representar elements com l'altura del terreny, els rius, els carrers, els edificis, les fronteres... A la llegenda trobem la informació necessària per poder entendre tota aquesta simbologia.

saviament.com

Dictat C

El paisatge Dictats

Els globus terraqüis són la representació més fiable que tenim del nostre planeta, ja que són esfèrics com la Terra. Els globus terraqüis tenen paral·lels i meridians:

Els paral·lels són les línies imaginaries que divideixen el planeta Terra de manera horitzontal. Els meridians són les línies imaginaries que divideixen el planeta Terra de manera vertical.

saviament.com

Dictat D

El paisatge Dictats

El clima són les condicions atmosfèriques pròpies d'una regió.

A gran escala, podem dir que a la Terra hi han 3 franges climàtiques ben diferenciades: la zona càlida, la zona temperada i la zona freda.

Classifiquem els climes segons diferents factors, com ara les temperatures, les precipitacions i la vegetació predominant de cada lloc.

saviament.com

Dictat E

El paisatge · Dictats

Riu	Desembocadura
Rierol	Sediments
Riera	Pluja
Torrent	Erosió
Delta	Navegable
Estuari	Sequera

Dictat F

El paisatge · Dictats

Escala	Plànol
Unitat	Mapa
Distància	Llegenda
Realitat	Ciutat
Augmentar	Corba
Reduir	Línies

Dictat G

El paisatge · Dictats

Esfèric	Meridians
Globus	Tròpic
Terraqüi	Nord
Planeta	Sud
Orientar-se	Est
Paral·lels	Oest

Dictat H

El paisatge · Dictats

Clima	Temperatura
Zona	Oceànic
Càlid	Boreal
Temperat	Estepari
Vegetació	Boreal
Precipitacions	Subàrtic

El paisatge Dictats

Nom: .....

Data: .....

Dictat ☐

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Errors:

.....

.....

.....

Dictat ☐

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Errors:

.....

.....

.....

EL CLIMA DE SABANA

Retalla i plastifica la targeta.

Com funciona?
L'alumnat ha de llegir les instruccions per fer una muntanya i dibuixar-ne les corbes de nivell.

LES CORBES DE NIVELL

MATERIALS

- Plastilina
- Fil de pescar
- Llapis
- Paper

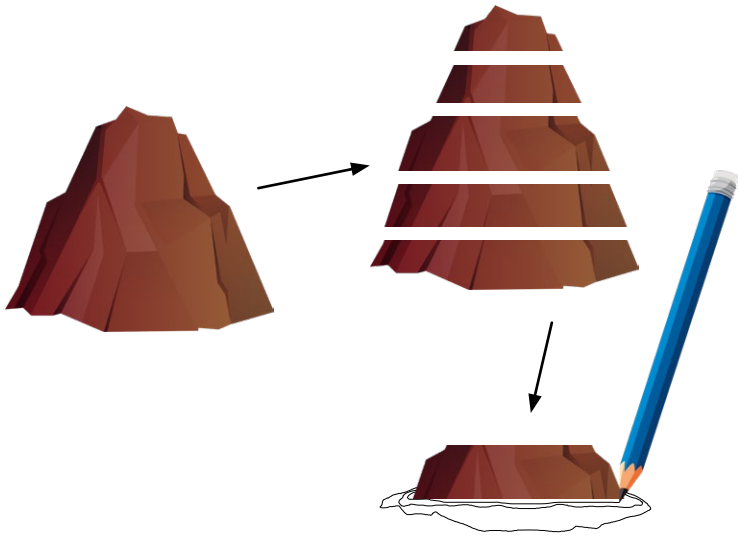

PROCEDIMENT

1. Fes una muntanya amb la plastilina.
2. Amb l'ajuda del fil de pescar, fes diversos talls a la muntanya de manera horitzontal, començant per la base i fins a la punta, de manera que en treguis una fina llesca.
3. Col·loca cada una de les llesques que vagis tallant sobre el paper i ressegueix el seu perímetre per obtenir-ne el dibuix de les seves corbes.